اطلس جامع وام‌های دانشجویی در سال تحصیلی پیش رو

همه با هم وام

سارا طاهری
روزنامه‌نگار

خرج و مخارج دانشجویی از آن دغدغه‌هایی است که با شروع هر ترم فکر و ذهن دانشجویان را به خود مشغول می‌کند. به خصوص که شیوع بیماری کرونا نه تنها تعطیلی دانشگاه‌ها را در پی داشت؛ بلکه کسب‌وکارهای زیادی را نیز به تعطیلی کشاند و در پی آن نیز، کشور افزایش تورم بیش از صددرصدی را طی دو سال گذشته تجربه کرد. حالا حتی برخی دانشجویانی که پیش از شیوع کرونا برای خود شغل و درآمدی داشتند نیز با مشکلات اقتصادی روبه‌رو بوده و برای پرداخت شهریه و درآمدهای تحصیلی خود نگران هستند. شاید این مساله برای دانشجویانی که در شهری غیر از محل سکونت خود مشغول تحصیل هستند، ملموس‌تر باشد زیرا هزینه‌هایی مانند شهریه، تغذیه، رفت‌وآمد، هزینه مسکن برای دانشجویان غیربومی و... نیز به هزینه شهریه آنها اضافه می‌شود. به‌عبارت بهتر باید گفت افزایش سرسام‌آور قیمت مسکن و اجاره‌بها، افزایش هزینه تردد در سطح شهرها، افزایش نرخ اقلام اساسی و خوراکی طی دو سال اخیر باعث سخت شدن زندگی در شهرهای بزرگ شده و این افزایش تورم و بالا رفتن قیمت نیازهای اولیه زندگی، ادامه تحصیل دانشجویان را نیز با چالش مواجه خواهد کرد؛ به‌ویژه دانشجویانی که مجبور به ادامه تحصیل در شهر دیگر هستند. اما آیا دانشگاه‌ها، راه‌حلی برای کاهش این مخارج و کم‌کردن نگرانی‌های دانشجویی فراهم کرده‌اند؟ دانشگاه آزاد اسلامی در این مدت تلاش کرده است با ارائه انواع تسهیلات و وام‌های کم‌بهره برای راز دوش دانشجویان و خانواده‌های آنان بردارد تا دانشجویان در طول تحصیل‌شان بتوانند بدون دغدغه ادامه تحصیل دهند. مسئولان دانشگاه آزاد اسلامی معتقدند هیچ دانشجویی نباید به دلیل مشکلات مالی از تحصیل باز بماند، بنابراین با توجه به بالا بودن هزینه تحصیل، این دانشگاه شرایطی را فراهم کرده تا دانشجویان بتوانند با استفاده از وام دانشجویی، شهریه خود را پرداخت کنند. میزان این وام‌ها در مقاطع مختلف تحصیلی متفاوت است و دانشجویان واجد شرایط می‌توانند برای پرداخت شهریه‌های خود از این تسهیلات بهره‌مند شوند. هادی صدیقفضلی، رئیس صندوق رفاه دانشجویان و تسهیلات اعتباری دانشگاه آزاد اسلامی درباره اعطای انواع تسهیلات صندوق رفاه دانشجویان این دانشگاه به دانشجویان جدیدالورود سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ را تشریح کرده است.

۲ دسته وام برای دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی در نظر گرفته شده است

او با بیان اینکه به دسته وام برای دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی در نظر گرفته شده است، گفت: «نوع اول از تسهیلات داخلی دانشگاه است که ارائه تسهیلات از این منابع زمان‌بر نخواهد بود و به محض درخواست دانشجو، دریک بازه‌زمانی کوتاه در اختیار او قرار خواهد گرفت. البته نمی‌توان زمان مشخصی برای آن ذکر کرد زیرا در ابتدا باید به انتخاب واحدها رسیدگی شود چون دانشجو قبل از انتخاب واحد و ثبت‌نام نیازی به وام ندارد. بعد از ثبت‌نام و انتخاب واحد می‌تواند درخواست خود را ارائه داده و در اسرع‌وقت این وام به او پرداخت می‌شود.» او اظهار کرد: «بنابراین باید گفت ارائه وام از منابع دانشگاه در کوتاه‌ترین زمان ممکن انجام خواهد شد. نوع دوم نیز پرداخت وام از طریق وام‌های بانکی خواهد بود که پرداخت این وام‌ها نیز منوط به تکمیل فرآیند توسط خود دانشجو خواهد بود. درواقع دانشجو باید زند بانک تکمیل پرونده کرده و روال اداری را انجام دهد.» رئیس صندوق رفاه دانشجویان و تسهیلات اعتباری دانشگاه آزاد اسلامی ادامه داد: «وام نوع سوم وام وزارت علوم و وزارت بهداشت خواهد بود که پرداخت این وام نیز منوط به کار این وزارتخانه خواهد بود. وزارتخانه اقدامات پرداخت وام را انجام داده و در طول یک ترم این وام به حساب دانشجو واریز می‌شود. عملا دانشجو در زمان ثبت‌نام نیازی به منابع مالی ندارد و نیاز به این منابع در زمان ثبت‌نام مجدد یا تسویه‌حساب خواهد بود. به همین دلیل دانشجو در طول یک ترم قطعا وام خود را دریافت می‌کند.»

سیدفضلی افزود: «البته وام بانکی مربوط به خود بانک خواهد بود؛ به‌طور مثال دانشجویان با مراجعه به بانک رسالت و تکمیل مدارک خود می‌توانند ظرف دو هفته وام خود را دریافت کند. البته ثبت‌نام و کارهای اداری وام نیز به‌صورت مجازی است و با توجه به شیوع ویروس کرونا دانشجویان نیاز نیستند که به صورت حضوری برای دریافت وام مراجعه کنند.»

تمام وام‌ها استفاده کنند

تمام دانشجویان می‌توانند به‌صورت همزمان از تمام وام‌ها استفاده کنند

او در پاسخ به این سوال که آیا دانشجویان می‌توانند به صورت همزمان و ترکیبی از چند نوع وام استفاده کنند یا خیر، توضیح داد: «تمام دانشجویان می‌توانند به‌صورت همزمان از تمام وام‌های دانشگاه آزاد اسلامی استفاده کنند و منعی در این خصوص وجود ندارد. یعنی می‌توانند همزمان از وام بانک ملی، مهر ایران، رسالت، منابع داخلی و وزارت علوم استفاده کنند. البته دانشجویان باید مدیریت مالی داشته باشند زیرا با دریافت تمام این وام‌ها باید اقساط زیادی را پرداخت کنند. البته ما محدودیتی برای همزمانی پرداخت این وام‌ها به دانشجویان نخواهیم داشت.» او عنوان کرد: «برای پرداخت وام از نوع منابع داخلی هیچ محدودیتی نخواهیم داشت ولی برای دریافت وام از بانک یا وزارت علوم دانشجویان باید تصمیم‌گیری کرده و منابع مالی خود را مدیریت کنند تا ببینند برای پرداخت اقساط این وام‌ها با مشکلی مواجه می‌شود یا خیر. بنابراین دانشجو خود تصمیم‌گیرنده خواهد بود که می‌تواند تمام این وام‌ها را دریافت کند یا خیر و ما در این خصوص نظارتی نخواهیم داشت.» رئیس صندوق رفاه دانشجویان و تسهیلات اعتباری دانشگاه آزاد اسلامی در پاسخ به این سوال که دانشجویان برای دریافت وام نیاز به چه مدارکی دارند، اظهار کرد: «برای وام‌های داخلی هیچ مدارکی نیاز نیست یعنی دانشجویان بدون ضامن می‌توانند وام از منابع داخلی دانشگاه دریافت کنند. اما برای دریافت وام از بانک، نوع مدارک بستگی به مقدار دریافت وام خواهد بود.» او اضافه کرد: «به‌طور مثال برای دریافت وام از بانک رسالت یک ضامن، بانک مهر ایران یک ضامن اما برای دریافت وام از بانک ملی طبق قوانین نیازمند دو ضامن است. جریمه دیرکرد نیز برای وام‌های بانکی تحت‌شرایط قوانین بانکی خواهد بود و این جریمه دیرکرد توسط بانک اعمال خواهد شد.»

تفاهمنامه با بانک‌های عامل، برای اعطای تسهیلات قرض‌الحسنه و ارزان‌قیمت

او توضیح داد: صندوق رفاه دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی برای رفع دغدغه دانشجویان و خانواده‌های آنان برای تامین شهریه، نسبت به ایجاد تسهیلاتی به پرداخت شهریه به صورت اقساطی از طریق انعقاد تفاهمنامه با بانک‌های عامل، جهت اعطای تسهیلات قرض‌الحسنه و ارزان‌قیمت کمک‌هزینه شهریه به دانشجویان مقاطع مختلف تحصیلی اقدام کرده است. درواقع برای پرداخت وام نوع دوم که همان وام‌های بانکی است با بانک‌های مهر، رسالت و بانک ملی تفاهمنامه امضا شده است و دانشجویان می‌توانند از این سه بانک وام دریافت کنند.» او با بیان اینکه دانشجویان جدیدالورود و حتی پذیرفته‌شدگان سنوات گذشته طبق تفاهمنامه‌های منعقد شده با بانک‌های ملی و صادرات می‌توانند وام دریافت کنند، درخصوص مبالغ این وام‌ها توضیح داد: «دانشجویان می‌توانند در مقطع کاردانی تا سقف پنج میلیون تومان، کارشناسی تا سقف ۱۰ میلیون تومان، کارشناسی ارشد تا سقف ۱۵ میلیون تومان، دکترای تخصصی و حرفه‌ای تا سقف ۴۰ میلیون تومان از وام دریافت کنند.» رئیس صندوق رفاه دانشجویان و تسهیلات اعتباری دانشگاه آزاد اسلامی افزود: «صندوق رفاه دانشجویان دانشگاه برای ترویج واحیای سنت قرض‌الحسنه و با توجه لزوم ایجاد بستر مناسب برای حمایت‌های مالی از دانشجویان و خانواده‌های آنها، نسبت به تعامل و انعقاد تفاهمنامه با بانک‌های قرض‌الحسنه رسالت و مهر ایران اقدام کرده است.» سیدفضلی با بیان اینکه مطابق این تفاهمنامه‌ها، دانشجویان می‌توانند از انواع تسهیلات براساس مقاطع تحصیلی تا سقف تعیین شده بهره‌مند شوند، اظهار کرد: «در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ دانشجویان در مقطع کاردانی تا سقف دومیلیون میلیون تومان، کارشناسی تا سقف هفت‌تومیلیون میلیون تومان، کارشناسی ارشد تا سقف ۱۰ میلیون تومان و دکتری تا سقف ۲۰ میلیون تومان می‌توانند از این تسهیلات برحسب نیاز استفاده کنند.» به گفته او دانشجویان جدیدالورود مقاطع مختلف دانشگاه آزاد اسلامی می‌توانند از انواع وام‌های قرض‌الحسنه شهریه (کوتاه‌مدت، میان‌مدت، بلندمدت و...) از محل منابع داخلی صندوق رفاه دانشجویان واحدها و مراکز آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی، وام‌های قرض‌الحسنه بلندمدت شهریه و وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت استفاده کنند. رئیس صندوق رفاه دانشجویان و تسهیلات اعتباری دانشگاه آزاد اسلامی تصریح کرد: «تمام فرآیندهای مربوط به اخذ تسهیلات بانکی به صورت مکانیزه و غیرحضوری در بستر وب و از طریق سامانه آموزشیار به نشانی اینترنتی www.edu.iau.ac.ir دانشگاه و سامانه ساجد به آدرس www.sajed.iau.ir انجام می‌شود.» آنطور که سیدفضلی گفته است ویژگی‌های بارز و اصلی تسهیلات بانکی، امکان دریافت در سراسر کشور و حتی در محل سکونت دانشجویان و همچنین استفاده توأمان از انواع تسهیلات است. او با اشاره به وام‌های اعطایی از منابع تخصیصی صندوق رفاه دانشجویان وزارت علوم برای مقاطع مختلف توضیح داد: «درصورتی که اعتبارات لازم در اختیار دانشگاه آزاد اسلامی قرار گیرد وزارت برای مقطع کاردانی و کارشناسی تا سقف یک‌میلیون تومان، کارشناسی ارشد تا سقف دومیلیون و پانصد تومان و دکتری تا سقف پنج‌میلیون تومان تسهیلات قرض‌الحسنه به دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی برای چندین ترم متوالی امکان‌پذیر خواهد بود.» رئیس صندوق رفاه دانشجویان و تسهیلات اعتباری دانشگاه آزاد اسلامی درباره ارائه خدمات بیمه حوادث به دانشجویان این دانشگاه در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ نیز گفت: «برای حمایت از دانشجویان در برابر حوادث احتمالی، خدمات بیمه‌ای ایجاد شده و تمام دانشجویان به صورت سراسری و در تمام اوقات شبانه‌روز برای مدت یک سال تحصیلی تحت پوشش بیمه حوادث دانشجویی قرار می‌گیرند.» سیدفضلی گفت: «در صورت بروز حادثه دانشجویان برای درمان ناشی از حادثه تا سقف هفت‌میلیون و پانصدهزار تومان، نقص عضو ناشی از حادثه تا سقف سی‌میلیون تومان و فوت ناشی از حادثه تا سقف سی‌میلیون تومان تحت پوشش بیمه حوادث دانشجویی قرار می‌گیرند.»

تسهیلات برای کمک‌هزینه جهیزیه با کارمزد ۲ درصد

او در بخش دیگری از سخنان خود درباره وام‌های کم‌هزینه ازدواج نیز گفت: «تعاملی با بانک‌های قرض‌الحسنه انجام شده تا تسهیلات برای کمک‌هزینه جهیزیه با کارمزد دو درصد به دانشجویان ارائه شود. الان در حال ایجاد فرآیند این تسهیلات هستیم و به امید خدا این وام نیز تا دو ماه آینده در اختیار افراد واجدالشرایط قرار می‌گیرد.» او تاکید کرد: «این وام هیچ ربطی به وام ازدواج نخواهد داشت و دانشجویان می‌توانند این وام را علاوه‌بر وام ازدواج خود برای خرید جهیزیه دریافت کنند. درحال ثبت فرآیند این وام هم هستیم تا بتوانیم زیرساخت آن را در تمام کشور فراهم کرده و به دانشجویان پرداخت کنیم. هنوز بخشنامه این تسهیلات ابلاغ نشده و به محض ابلاغ شرایط و نحوه دریافت این وام نیز اعلام خواهد شد. پرداخت این وام از منابع بیرونی دانشگاه و هم‌افزایی با بانک‌های عامل است. بنابراین تلاش خود را خواهیم کرد تا بهترین شرایط برای دانشجویان فراهم شده و بیشترین جامعه را تحت‌پوشش قرار دهد.» رئیس صندوق رفاه دانشجویان و تسهیلات اعتباری دانشگاه آزاد اسلامی درخصوص کمک‌هزینه اجاره نیز صحبت به میان آورد و عنوان کرد: «کمک‌هزینه اجاره نیز مانند کمک‌هزینه خرید جهیزیه است؛ قبلا از این مبالغ این وام‌ها کم و توسط وزارت علوم پرداخت می‌شد. یکی از نقطه‌ضعف‌ها این است که وزارت علوم بین دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی و سایر دانشجویان تفاوت گذاشته و این تسهیلات را به دانشجویان ما ارائه نمی‌دهد.» سیدفضلی ادامه داد: «اما ما از طریق تسهیلات خوابگاه‌ها و خدماتی را به دانشجویان خود ارائه می‌دهیم. در واقع مشکل خوابگاه برای دانشجویان نداریم و در تمام واحدها خوابگاه داریم. این درحالی است که سایر دانشگاه‌ها امکان ارائه خوابگاه دانشجویان خود ندارند. به‌هرحال به دنبال این هستیم تا وام ازدواج و وام ودیعه مسکن را در اختیار دانشجویان خود قرار دهیم. برای مبلغ این وام نیز باید با بانک‌ها به تعامل برسیم و هنوز میزان آن مشخص نشده است.» او با اشاره به کمک‌هزینه تحصیلی و وام ضروری نیز گفت: «این وام‌ها توسط صندوق رفاه واحدهای دانشگاهی و بستگی به تشخیص واحد این وام در اختیار دانشجویان قرار داده می‌شود. صندوق دانشجویان در دو سال اخیر بیشتر وام شهریه دریافت کرده‌اند و متقاضیان وام‌های ضروری کمتر بوده است.»

رئیس صندوق رفاه دانشجویان و تسهیلات اعتباری دانشگاه آزاد اسلامی در پایان درخصوص وام شهریه نیز توضیح داد: «وام‌های شهریه که از طریق منابع داخلی ارائه می‌شود تمام شهریه متغیر دانشجویان خواهد بود و دانشجویان می‌توانند برای کل شهریه متغیر خود وام دریافت کنند.»

مقطع	میزان وام
دکتری	سقف ۴۰ میلیون تومان
کارشناسی‌ارشد	سقف ۱۵ میلیون تومان
کارشناسی	سقف ۱۰ میلیون تومان
کاردانی	سقف ۵ میلیون تومان

اعطای تسهیلات اعتباری به دانشجویان با ۲ بانک قرض‌الحسنه مهر ایران و رسالت

مقطع	میزان وام
دکتری	سقف ۲۰ میلیون تومان
کارشناسی‌ارشد	سقف ۱۰ میلیون تومان
کارشناسی	۷ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان
کاردانی	۲ میلیون و ۵۰۰ تومان

بیمه حوادث

سقف تعهدات	میزان وام
درمان ناشی از حادثه	۷ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان
هزینه‌های نقص عضو ناشی از حادثه	۳۰ میلیون تومان
فوت ناشی از حادثه	۳۰ میلیون تومان

وام‌های اعطایی از منابع تخصیصی صندوق رفاه دانشجویان وزارت علوم

مقطع	میزان وام
دکتری	تا سقف پنج میلیون تومان
کارشناسی‌ارشد	تا سقف دومیلیون و پانصد هزار تومان
کاردانی و کارشناسی	تا سقف یک‌میلیون تومان

ادامه از صفحه ۴

زهرا رمضانی
روزنامه‌نگار

زندگی دانشجویی را می‌توان نمونه یک زیست ساده تلقی کرد، به‌ویژه در شرایط اقتصادی امروز کشور که تامین مایحتاج اولیه هم به‌مثابه مبارزه با غول بی‌شاخ و دمی به شمار می‌رود؛ دانشجویان ناچار هستند به‌مراتب بیشتر از گذشته به سمت ساده‌زیستی حرکت کنند! البته در طرف دیگر ماجرا هم این واقعیت نهفته است که این قشر نیز مانند دیگر بخش‌های جامعه، بیش از پیش در تنگنای مالی قرار دارند و مجبورند از بسیاری از هزینه‌ها، صرف‌نظر کنند. طبیعی است در چنین شرایطی وام‌های دانشجویی نقش تنفس مصنوعی برای این قشر دارد و حتما تعداد دانشجویانی که می‌خواهند از انواع این وام‌ها بهره‌مند شوند، هر سال بیشتر از سال‌های گذشته خواهد شد. علی‌رغم اینکه مسئولان صندوق رفاه دو وزارتخانه علوم و بهداشت از افزایش ۳ برابری میزان اعتبارات خبر داده‌اند، واقعیت این است که باز هم میزان وام‌هایی که قرار است به دانشجویان تعلق بگیرد، تنها بخش اندکی از مشکلات آنها را رفع می‌کند و این نگرانی وجود دارد که بخشی از دانشجویان به‌دلیل ناتوانی مالی تصمیم به ترک تحصیل بگیرند، مساله‌ای که در دوران کرونا و با مجازی شدن آموزش‌ها تا حدی رنگ واقعیت به خود گرفته است.

درست است که وام‌ها ولو اندک می‌توانند دردی را از دانشجویان دوا کنند، اما سخت‌تر شدن شرایط دریافت وام‌ها طی سال‌های اخیر هم یکی دیگر از چالش‌هایی است که باعث می‌شود بخشی از داوطلبان دریافت این تسهیلات یا ترجیح دهند اصلا در این مسیر قدم نگذارند یا به‌ناچار از نیمه‌های راه برگردند؛ چراکه با نگاهی به شرایط عمومی قیدشده برای دریافت وام‌ها، می‌توان به این نتیجه رسید که انگار قرار است تنها بخشی از دانشجویان در لیست دریافت‌کنندگان وام‌ها قرار بگیرند. مهم‌ترین شرطی که امروز یک دانشجو برای گرفتن تسهیلات صندوق رفاه باید داشته باشد، این است که صرفا دانشجو بوده و هیچ منبع درآمدی نداشته باشد! قطعا تصور چنین وضعیتی برای دانشجو آن هم در شرایط فعلی چندان با واقعیت همخوانی ندارد و دانشجویان مجبور هستند برای امرار معاش در جایی مشغول کار شوند و همین مولفه‌ها هم نام بسیاری از آنها را از واجدین شرایط خط می‌زند.

رشد ۳۰ درصدی مبلغ وام‌های دانشجویی به جز دکتری!

صندوق رفاه دانشجویان وزارت علوم که جمعیت قابل توجهی از دانشجویان را تحت‌پوشش دارد، امسال هم تلاش می‌کند همانند سال تحصیلی گذشته، میزان وام‌های خود را تا حد قابل‌قبولی افزایش دهد. مساله‌ای که چندی پیش صمد حاج‌جباری، معاون امور دانشجویان صندوق رفاه وزارت علوم هم در گفت‌وگو با رسانه‌ها بر آن صحه گذاشته و عنوان کرده بود: «درحال حاضر پنج نوع وام شامل وام شهریه، ودیعه مسکن، ضروری، تحصیلی و وام ویژه دکتری به دانشجویان ارائه می‌شود که با مصوبه هیات‌امنای صندوق رفاه دانشجویان برای سال تحصیلی جدید (۱۴۰۰-۱۴۰۱) مبالغ تمام این وام‌ها به جز وام ویژه دکتری تا سقف ۳۰ درصد افزایش یافت.» دانشجویان برای دریافت آن باید از چهارم آبان تا اول دی‌ماه فرآیند ثبت‌نام در آن را کامل کنند؛ اما تکمیل این فرآیند به‌منزله تضمین برای دریافت وام محسوب نمی‌شود.»

با نگاهی به میزان مبالغ وام‌هایی که قرار است در نیمسال اول سال تحصیلی جدید به نسبت سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ به دانشجویان تعلق بگیرد، باید گفت مبالغ وام‌ها رشد قابل‌توجهی داشته، اما مساله اینجاست که اگر بخواهیم میزان تورم را درنظر بگیریم، باید عنوان کرد تسهیلاتی که توسط صندوق رفاه وزارت علوم در سال تحصیلی جدید داده خواهد شد، در عمل نمی‌تواند چندان راهگشا باشد.

رقم وام‌ها باز هم از تورم عقب ماند!

وام تحصیلی یکی از ۵ نوع وام این صندوق است که صرفا در هر نیمسال تحصیلی و به دانشجویان همه مقاطع تحصیلی تعلق می‌گیرد، وامی که میزان آن سال گذشته یک تا ۲ میلیون تومان بود، اما حالا این میزان به یک میلیون و ۹۵۰ هزارتومان برای مجردها رسیده و برای دانشجویان متاهل هم با دوبرابر شدن به ۳ میلیون و ۹۰۰ هزارتومان افزایش پیدا کرده است.

وقتی اسم درس و دانشگاه به میان می‌آید، اولین مساله پرداخت شهریه است؛ مولفه‌ای که صندوق رفاه سعی کرده با اختصاص مبالغی تحت‌عنوان وام شهریه تا حدی از نگرانی دانشجویان بکاهد. این وام البته به نسبت مقطع تحصیلی دانشجویان رقم‌های متفاوتی را شامل می‌شود. به‌طوری که سال گذشته وام دانشجویان کاردانی، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته یک میلیون تومان، کارشناسی ارشد پیوسته و ناپیوسته و همچنین دکتری حرفه‌ای دو میلیون، دکتری پیوسته هم به همان میزان و دکتری تخصصی ناپیوسته ۵ میلیون تومان بوده، اما امسال این میزان به ترتیب به یک میلیون و ۳۰۰ هزارتومان، ۲ میلیون و ۶۰۰ هزارتومان و ۶ میلیون و ۵۰۰ هزارتومان رسیده است.

وام مسکن آرزوی دانشجویان را برآورده نخواهد کرد

داشتن خانه قطعا یکی از نیازهای ویژه دانشجویان است، مساله‌ای که باعث شده رقم وام مسکن به نسبت گذشته، تغییر چشمگیری کند تا شاید از این طریق دانشجویان بتوانند سرپناهی را برای خود دست‌وپا کنند. سال تحصیلی گذشته قرار شد برای تامین مسکن در شهر تهران ۲۵ میلیون تومان، کلانشهرها ۲۰ میلیون تومان و دیگر شهرها ۱۵ میلیون تومان وام به دانشجویان تعلق بگیرد، اما حالا این میزان برای تهران به ۳۲ میلیون و ۵۰۰ هزارتومان، کلانشهرها ۲۶ میلیون تومان و دیگر شهرها ۱۹ میلیون و ۵۰۰ هزارتومان رسیده، هرچند این وام تنها به دانشجویان متاهل و آن هم یک‌بار برای هر مقطع تحصیلی درنظر گرفته شده است.

دانشجویان دکتری البته در کنار همه وام‌هایی که می‌توانند از آن استفاده کنند، وام ویژه خودشان را هم دارند، وامی که به‌صورت ماهانه به این دانشجویان تعلق گرفته اما نحوه پرداخت آن هر ۶ ماه یک‌بار خواهد بود. این وام که سال گذشته رقم آن ۷۰۰ هزارتومان بوده، برای نیمسال تحصیلی جدید به یک میلیون تومان افزایش پیدا کرده است. البته نباید این مساله را هم فراموش کرد که در این مدت دانشجویان همیشه از مبلغ ناچیز و نحوه پرداخت نامنظم این وام گلایه داشته‌اند.

وام ضروری هم یکی دیگر از وام‌هایی است که بعد از همه‌گیری کرونا و مجازی شدن آموزش‌ها بیش از پیش موردتوجه قرار گرفت. این نوع وام سال گذشته بدون درنظر گرفتن مقطع تحصیلی بوده؛ اما امسال میزان آن برحسب مقطع تحصیلی دانشجویان افزایش پیدا می‌کند. وام ضروری در هر دو نیمسال گذشته برای تولد فرزند دانشجوی متاهل ۳ میلیون تومان، فوت پدر، مادر، همسر یا فرزند دانشجو هم به میزان برابر بوده و تصادفات تا ۵ میلیون، درمان بیماری‌های خاص و پرهزینه ۵ میلیون، بیماری خاص و پرهزینه یا سایر موارد مشابه آن هم به تشخیص رئیس صندوق تا ۵ میلیون را شامل می‌شد، اما امسال این رقم برای مقطع کاردانی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی ارشد ناپیوسته حداکثر تا ۷ میلیون و ۸۰۰ هزارتومان، کارشناسی پیوسته و دکتری تخصصی ناپیوسته غیربورسیه حداکثر تا ۱۰ میلیون و ۴۰۰ هزارتومان و کارشناسی ارشد پیوسته، دکتری پیوسته و دکتری حرفه‌ای نیز نهایتا تا ۱۳ میلیون تومان را شامل می‌شود.

شرایط بهتر دانشجویان علوم پزشکی برای استفاده از تسهیلات مالی

در کنار دانشجویان وزارت علومی، صندوق رفاه دانشجویان وزارت بهداشت نیز وام‌های اختصاصی خود را دارد که مبالغ آنها هم با وزارت علوم متفاوت است. به گفته بهروز رحیمی، رئیس این صندوق امسال بالغ بر ۳۰۰ میلیارد تومان به دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور ابلاغ شده که همه این اعتبار در نیمسال اول تخصیص پیدا می‌کند.

مهم‌ترین وامی که به دانشجویان علوم پزشکی تعلق می‌گیرد، تحصیلی است و وامی که مبلغ آن برای دانشجویان مجرد به‌صورت ماهانه ۳۵۰ هزارتومان و متاهل ۷۰۰ هزارتومان بوده و هر دانشجو در طول یک سال تحصیلی می‌تواند تا سقف ۱۰ ماه از این وام بهره‌مند شود. البته این میزان در سال گذشته برای دانشجویان مجرد ۱۹۰ هزارتومان و متاهل نیز ۴۲۵ هزارتومان بود.

تغییرات عمده در نحوه ارائه وام ضروری

وام ضروری دانشجویان امسال هم به نسبت سال گذشته متفاوت است، به‌طوری که وام ضروری در مقاطع عادی یک میلیون و ۵۰۰ هزارتومان و برای مقاطع تحصیلات تکمیلی ۳ میلیون خواهد بود. در این بین دانشجویان می‌توانند براساس مقطع تحصیلی خود ۳ تا ۵ نوبت از این وام بهره‌مند شوند. درحالی که سال گذشته رقم وام ضروری برای مقاطع کاردانی، کارشناسی ناپیوسته، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی ارشد ناپیوسته، کارشناسی ارشد و دکتری حرفه‌ای یک میلیون تومان آن هم یک نوبت در طول تحصیل بود. این میزان برای مقاطع دکتری تخصصی و دکتری پژوهشی (Ph.D) و دستیاران تخصصی یک میلیون و ۶۰۰ هزارتومان بود اما باز هم تنها یک نوبت پرداخت می‌شد؛ هرچند به دانشجویان واجد شرایط علاوه‌بر وام ضروری تا دوبرابر مبلغ پایه با رعایت فاصله یک نیمسال از شروع تحصیل، وام پرداخت می‌شد. به‌طوری که به نفرات اول تا سوم (تیمی و انفرادی) المپیادهای ورزشی دانشگاه‌های کشور، المپیادهای فرهنگی، مسابقات ورزشی بین‌المللی و جهانی دانشجویی، نفرات اول تا سوم مسابقات قرآنی دانشگاه‌های کشور، مسابقات قرآنی بین‌المللی، امتحانات جامع علوم پایه و کارورزی، نفرات اول تا سوم (تیمی و انفرادی) المپیادهای پژوهشی دانشگاه‌های کشور، دانشجویان حاده‌دیده در بلایای طبیعی (سیل و زلزله) دانشجویان حاده‌دیده در سوانح و تصادفات و همچنین بیماری‌های خاص و پرهزینه تا سقف ۸۰۰ میلیون تومان پرداخت می‌شد، اما به نظر می‌رسد امسال چنین وضعیتی برای وام‌های دانشجویی وجود ندارد.

رشد چشمگیر مبلغ وام ودیعه مسکن دانشجویان پزشکی

وام ودیعه مسکن دانشجویان هم امسال رشد قابل‌توجهی داشته است، به‌طوری که برای استان تهران ۶۰ میلیون تومان با امکان افزایش تا سقف ۹۰ میلیون تومان، البته درصورت مشارکت دانشگاه‌ها، در مراکز استان‌ها ۵۰ میلیون و سایر شهرستان‌ها ۴۰ میلیون خواهد بود که رشد قابل‌توجهی نسبت به سال گذشته داشته است؛ چراکه در سال تحصیلی گذشته این وام بنا به مقطع تحصیلی پرداخت می‌شد. یعنی برای دانشجویان مقاطع کاردانی، کارشناسی و دکتری حرفه‌ای در گروه یک (تهران) تنها ۱۸ میلیون و ۵۰۰ هزارتومان، برای دانشجویان مقاطع کاردانی، کارشناسی و دکتری حرفه‌ای در گروه دو (مراکز استان) ۱۵ میلیون تومان، برای دانشجویان مقاطع کاردانی، کارشناسی و دکتری حرفه‌ای در گروه سه (سایر شهرستان‌ها) نیز ۱۱ میلیون تومان بود. همچنین برای دانشجویان مقاطع تکمیلی (کارشناسی ارشد ناپیوسته، دکتری تخصصی و دکتری پژوهشی و دستیاران تخصصی) در گروه یک ۲۵ میلیون، برای دانشجویان مقاطع تکمیلی (کارشناسی ارشد ناپیوسته، دکتری تخصصی و دکتری پژوهشی و دستیاران تخصصی) در گروه دو ۲۰ میلیون تومان و برای دانشجویان مقاطع تکمیلی (کارشناسی ارشد ناپیوسته، دکتری تخصصی و دکتری پژوهشی و دستیاران تخصصی) در گروه سه ۱۵ میلیون تومان بوده است.

امسال صندوق رفاه وزارت بهداشت وامی تحت‌عنوان تسهیلات تولد فرزند هم اختصاص داده که برای هر فرزند ۳ میلیون تومان خواهد بود.

وام شهریه دوباره برگشت

شاید یکی از نکات قابل‌توجه در بحث وام‌های وزارت بهداشت، بازگشت وام شهریه به انواع وام‌ها باشد؛ چراکه با نگاهی به تسهیلات سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ این وزارتخانه، جای خالی این نوع از تسهیلات به چشم می‌خورد. به گفته رحیمی، رئیس صندوق رفاه این وزارتخانه با توجه به اینکه میزان شهریه دانشجویان پزشکی از سایر دانشجویان بیشتر است، ازاین‌رو محدودیت تعداد برای پرداخت به دانشجویان در دانشگاه‌ها درنظر گرفته شده است و درصورتی که ظرفیت دانشگاه‌ها در این زمینه تکمیل شود، پرداخت وام شهریه متوقف خواهد شد؛ اما باید گفت رقم درنظر گرفته‌شده برای این نوع تا حدی قابل‌قبول است. به‌طوری که در مقطع کاردانی و کارشناسی ناپیوسته تا سقف ۵ میلیون تومان در ۲ نوبت، وام شهریه کارشناسی پیوسته تا سقف ۱۰ میلیون تومان در ۸ نوبت، وام شهریه کارشناسی ارشد تا سقف ۱۶ میلیون تومان در ۲ نوبت و وام شهریه دکتری تا سقف ۲۰ میلیون تومان در ۸ نوبت پرداخت می‌شود.

این صندوق امسال برای ازدواج دانشجویان هم مبلغی را تحت‌عنوان وام ازدواج ۱۰ میلیون تومانی درنظر گرفته و اگر زوجین هر دو، دانشجوی دانشگاه‌های علوم پزشکی باشند به هر دو نفر تعلق خواهد گرفت؛ وامی که البته دانشجویان تحت حمایت وزارت علوم از آن بی‌بهره هستند.

نیمکت خبر

**اعزام نمایندگان صندوق رفاه به دانشگاه‌ها